

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/432/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1111244877
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 09. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Murgaš
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1111244877.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Murgaša a členov senátu JUDr. Dariny Kuchtovej a JUDr. Branislava Krála, v právnej veci žalobkyne: K.. R. J., bytom W.. Q. Č.. X, F. zast. advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners s.r.o., Radlinského ul. č. 2, Bratislava, proti žalovanej: Slovenská republika, zast. Národnou bankou Slovenska, ul. Imricha Karvaša č. 1, Bratislava, o zaplatenie 1 949,30 eur s prísl., na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I zo 6. marca 2014 č. k. 8C/211/2011-210, pomerom hlasov 3:0, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti potvrdzuje.
Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobkyňa proti žalovanej domáhala zaplatenia sumy 17 401,80 eur z titulu náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom žalovanej pri vykonávaní bankového dohľadu nad činnosťou PODIELOVÉHO DRUŽSTVA SLOVENSKEJ INVESTÍCIE (ďalej len „PDSI“) a obchodníka s cennými papiermi (ďalej len „obchodník s CP“). Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol aj návrh žalobkyne na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom Európskej únie podľa článku 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie. Žalovanej súd prvého stupňa nepriznal náhradu trov konania.

Súd prvého stupňa vykonaným dokazovaním zistil, že Úrad pre finančný trh (ďalej len "úrad") rozhodnutím zo dňa 21.03.2002 schválil Družstvu Prospekt investície, pri ktorom Družstvo požiadalo návrhom na začatie konania doručeným úradu dňa 16.04.2003 o schválenie jeho dodatku. Úrad Družstvo v upozornení z 13.05.2003 oboznámil o splnení podmienok pre schválenie tohto dodatku podľa § 127 ods. 4 v spojení s § 122 ods. 7 zákona č. 566/2001 Z.z. Prílohou žiadosti Družstva bola aj zápisnica z riadnej členskej schôdze Družstva zo dňa 09.01.2003, podľa ktorej mal úrad schválením Prospektu investície odobriť projekt družstiev, pretože hodnotil každé z družstiev od jeho vzniku za dva roky činnosti, a teda od februára 2002 sú družstvá pod dozorom úradu, ktorý ich sleduje, posudzuje a nemá k činnosti výhrady. Vzhľadom na predmetnú prílohu žiadosti úrad Družstvo upozornil na to, že nie je povinný preverovať pravdivosť alebo hodnovernosť údajov uvedených v Prospekte investície s výnimkou identifikačných údajov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt a oprávnenosti osôb podpisujúcich prospekt, pretože úrad vykonáva dohľad nad činnosťou vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z., ale nie dohľad nad celkovou činnosťou Družstva. Dňa 02.06.2008 uzavrelo Družstvo s obchodníkom s cennými papiermi Zmluvu o riadení portfólia, podľa ktorej sa obchodník s cennými papiermi ako obhospodarovateľ zaviazal riadiť portfólio Družstva ako jeho klienta v súlade so schváleným Prospektom investícií a jeho dodatkami, čo v sebe zahŕňalo hospodárenie s portfóliom klienta na základe rozhodnutia obhospodarovateľa, sledovanie a vyhodnocovanie spravovaného portfólia, obstarávanie predaja cenných papierov z portfólia klienta, uschovávanie a správu cenných papierov, optimalizáciu portfólia, poskytovanie konzultácií a finančných

analýz. Obchodník s cennými papiermi sa zaviazal zabezpečiť mieru zhodnotenia portfólia klienta vo výške 8% ročne. Rozhodnutím z 08.01.2008, č. OPK - 9750/3/2007 NBS na základe kontroly vykonanej v roku 2007 uložila obchodníkovi s cennými papiermi pokutu vo výške 500.000,- Sk za porušenie v rozhodnutí špecifikovaných ustanovení zákona č. 566/2001 Z.z. Banková rada Národnej banky Slovenska v konaní o rozklade predmetné prvostupňové rozhodnutie rozhodnutím zo 07.05.2008, č. GUV-841/2008, zrušila a vrátila vec na opätovné prejednanie a rozhodnutie. Následne NBS rozhodnutím zo dňa 20.08.2008, č. OPK-9750-5/2007, uložila obchodníkovi s cennými papiermi opätovne pokutu, a to vo výške 300.000,- Sk za porušenie ustanovení § 54 ods. 2, § 73 ods. 1 písm. a), § 74 ods. 1, ods. 7 písm. b) zákona č. 566/2001 Z.z. Medzičasom Národná banka Slovenska rozhodnutím z 22.04.2008, č. OPK-2744-5/2007-PLP zmenila podľa § 59 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb udelené rozhodnutím zo dňa 22.04.2003 a povolila, okrem iného, poskytovanie investičnej služby podľa § 6 ods. 1 písm. d) v spojení s § 5 ods. 1 písm. a), b), a c) zákona č. 566/2001 Z.z. s obmedzením podľa § 59 ods. 3 tohto zákona a poskytovanie investičných služieb, investičných činností a vedľajších služieb podľa § 6 ods. 1 a 2 v spojení s § 5 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z. v špecifikovanom rozsahu. Po obdržaní výpovede obchodníka s cennými papiermi zo zmluvy o riadení portfólia z 30.03.2010 Družstvo požiadalo listom z 15.04.2010 Národnú banku Slovenska o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi a o výkon dohľadu na mieste dôvodiac, že výpoveďou zmluvy sa Družstvo dostalo do zložitej situácie, pretože obchodník s cennými papiermi zabezpečoval pre Družstvo odbyt výrobkov, Družstvo muselo pozastaviť prijímanie nových členských vkladov od existujúcich alebo nových členov, ako aj pozastaviť vyplácanie vyrovnacích podielov pre vystupujúcich členov, vyplácanie deklarovaných výnosov z prijatých členských vkladov a ostatných peňažných súm prijatých od svojich členov. Družstvo poukázalo na rozsiahlu majetkovú škodu, ktorú mu mal obchodník s cennými papiermi spôsobiť pri plnení zmluvy a ktorá podľa predbežnej kalkulácie dosahovala sumu viac než 20 miliónov eur. Ďalším listom z 23.04.2010 žiadalo Družstvo Národnú banku Slovenska o zjednanie nápravy v činnosti obchodníka s cennými papiermi, pretože tento si neplnil svoje základné povinnosti voči Družstvu ako subjektu dohliadanému zo strany NBS spočívajúce v zabezpečení zhodnotenia finančných prostriedkov jemu zverených do správy. Národná banka Slovenska listom z 30.04.2010 a následne urgenciou z 30.06.2010 požiadala predsedu predstavenstva Družstva a aj Družstvo samotné o predloženie špecifikovanej písomnej informácie a dokumentácie k zmluve za účelom dohľadu na mieste. V súvislosti s oznámením Družstva z 10.05.2010 o tom, že ročná finančná správa Družstva za rok 2009 bola uverejnená na internetovej stránke, Národná banka Slovenska upozornila Družstvo listom zo dňa 14.05.2010, že ročná finančná správa za rok 2009 neobsahuje náležitosti podľa zák. č. 566/2001 Z.z., žiadala o jej doplnenie a súčasné upozornenie používateľov internetu, že účtovná závierka za rok 2009 nebola overená audítorom a bude v zmysle rozhodnutia predstavenstva Družstva prepracovaná. Podľa správy audítora pre predstavenstvo Družstva z 30.07.2010 pre nedostatok informácií a pre nemožnosť otvoriť účtovníctvo Družstva za rok 2009 nemohol overiť, či hodnota finančných investícií uvedených v účtovnej závierke Družstva ku dňu 31.12.2009 bola vykázaná v reálnej hodnote. Na základe predbežne získaných informácií by mala byť reálna hodnota finančných investícií nižšia ako bola vykázaná v účtovnej závierke, preto audítor modifikoval výrok o tom, že finančné investície nie sú vykázané v účtovnej závierke v reálnej hodnote. Národná banka Slovenska si listom z 01.06.2010 vyžiadala od Družstva bližšie špecifikované doklady, najmä uzavreté kúpne zmluvy, generálne splnomocnenia pre K.. N. Č., K.. A. R., Z.. na zastupovanie Družstva, ako aj doklady o finančnom vysporiadaní podľa Zmluvy o kúpe cenných papierov z 05.10.2009. NBS vydala dňa 12.07.2010 rozhodnutie o predbežnom opatrení, č. ODT-8305/2010, ktorým podľa § 25 ods. 1 písm. a) zák. č. 747/2004 Z.z. o dohľade nad finančným trhom uložila obchodníkovi s cennými papiermi povinnosť zdržať sa nakladania s majetkom klientov, ktorý mu bol zverený bez písomného súhlasu NBS, keďže na základe oznámenia klientov, najmä Družstva, vzniklo dôvodné podozrenie z možného poškodenia klientov obchodníka s cennými papiermi. Rozhodnutím z 21.12.2010 č. ODT-8305-5/2010 NBS podľa § 144 ods. 1 písm. l) zák. č. 566/2001 Z.z. odobrala obchodníkovi s cennými papiermi povolenie na poskytovanie investičných služieb z dôvodov podľa § 156 ods. 2 písm. a), § 55 ods. 7,9, § 85 ods. 2 v spojení s § 84 ods. 1 písm. b), § 76 ods. 2 a § 77 ods. 7 zák. č. 566/2001 Z.z. Správnosť predmetného rozhodnutia potvrdila v konaní o rozklade Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodnutím z 01.03.2011 č. GUV-274/2011. Národná banka Slovenska rozhodnutím z 26.08.2010 č. OPK-5664/1-5/2010 zastavila konanie začaté na žiadosť Družstva o schválenie dodatku k Prospektu investície z dôvodu, že i napriek poskytnutiu dodatočnej lehoty na odstránenie nedostatkov žiadosť neobsahovala náležitosti stanovené zákonom. Správnosť rozhodnutia potvrdila Banková rada Národnej banky Slovenska rozhodnutím zo 07.12.2010 č. GUV-1744/2010. Uvedeným rozhodnutiam predchádzala výzva NBS zo dňa 10.05.2010 na odstránenie

nedostatkov žiadosti o schválenie Prospektu investície z 28.04.2010, ako aj doplnenia dodatku k Prospektu investície, pričom rozhodnutím z 10.05.2010 č. OPK-5664/1-2/2010 NBS prerušila konanie podľa § 21 ods. 1 písm. a) zákona č. 747/2004 Z.z. o dohľade. V poradí ďalším rozhodnutím z 30.05.2011 č. ODT-10890-4/2010 NBS zakázala Družstvu ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt predaj majetkových hodnôt podľa § 144 ods. 4 písm. c) zák. č. 566/2001 Z.z. z dôvodu porušenia ustanovenia § 129 ods. 3 v spojení s § 128 ods. 1 písm. b/, c/, h/ zákona č. 566/2001 Z.z. a § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. tým, že zmenou skutočností uvedených v Prospekte investície Družstvo tento prospekt nedodržiavalo. NBS sa pritom dozvedela, že u Družstva nastali také zmeny, pre ktoré sa Prospekt investície stal neaktuálny a Družstvo neurobilo žiadne kroky k náprave a k tomu, aby stav Družstva uviedlo do súladu s údajmi v Prospekte investície. NBS oznámila na svojej webovej stránke obsah predmetného rozhodnutia, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 18.07.2011. Národná banka Slovenska zistiť pri výkone dohľadu na diaľku niektoré skutočnosti nasvedčujúce tomu, že neznámym páchatelom bol spáchaný skutok, ktorý by mohol naplniť znaky skutkovej podstaty trestného činu, podala dňa 27.07.2010 trestné oznámenie. Listom z 26.04.2007 požiadala Národná banka Slovenska v zmysle § 35 ods. 1 zák. č. 747/2004 Z.z. v spojení s § 126 ods. 5 zák. č. 566/2001 Z.z. Družstvo o predloženie a/ všeobecnej informácie o investičnej stratégii a štruktúre aktív Družstva a kto aktíva spravuje, b/ štruktúry majetku Družstva k 31.12.2005 a 31.12.2006 s rozčlenením na investičné nástroje, peňažné prostriedky na bankových účtoch, ostatné aktíva a štruktúry záväzkov Družstva, c/ zoznamu všetkých obchodov, ktorými boli do majetku družstva nakúpené a z majetku predané investičné nástroje a iné cenné papiere za rok 2005 a 2006 s informáciou, akým spôsobom boli obchody vykonávané. Na túto žiadosť reagovalo Družstvo listom z 09.05.2007, pričom spolu s listom zo dňa 20.08.2007 predložilo audítorskú správu a konsolidovanú účtovnú závierku za rok 2006. Družstvo reagovalo dňa 02.06.2008 i na žiadosť o odstránenie nedostatkov náležitostí polročnej správy za I. polrok 2007 a dňa 08.09.2008 vo vzťahu k polročnej finančnej správe za polrok 2008. Podľa zápisu z prerokovania problémov a nezrovnalostí z 24.08.2007 NBS z predložených údajov o majetkovej štruktúre Družstva zistila, že majetok vložený do investičných nástrojov Družstva je tvorený podielmi v družstvách EDSI, KPDSI a DDSI a na 98,85% podielom zmenkami emitenta CI HOLDING, a. s.. Keďže v zmysle prijatej investičnej stratégie v Prospekte investície by angažovanosť voči jednému emitentovi nemala prekročiť 30% podielu na celkových aktívach vyhlasovateľa verejnej ponuky, a podiel emitenta CI HOLDING, a. s. na celkových aktívach predstavovala 91,45%, Družstvo v tomto smere nedodržiava Prospekt investície. NBS preto považovala za vhodné, aby sa v aktívach Družstva nachádzali finančné nástroje aj iných subjektov, ako subjektov nachádzajúcich sa v skupine CI HOLDING, a.s. z dôvodu rozloženia investičného rizika. Za týmto účelom odporučila NBS zosúladiť štruktúru aktív Družstva podľa schváleného Prospektu investície najneskôr do 31.12.2007 a Družstvo sa zaviazalo zaslať písomné stanovisko o spôsobe riešenia daného stavu do 15.10.2007. V rámci reakcie splnomocnený zástupca Družstva Y. N. Q. v liste z 10.10.2007 uviedol, že zo strany Družstva nedošlo k porušeniu zákona, ani Prospektu investície, pretože znenie Prospektu investície umožňovalo rozloženie finančných nástrojov v portfóliu aj tak, že sa v ňom budú nachádzať iba finančné nástroje jedného emitenta. V rámci systému fungovania Družstva zodpovedal daný stav dlhoročnej finančnej spolupráci medzi spoločnosťami CI HOLDING, a. s., jej dcérskymi spoločnosťami a družstvami a jeho narušenie by mohlo spôsobiť značné škody. Následne Družstvo listom z 29.01.2008 informovalo NBS, že od 01.01.2008 nakupuje do portfólia vždy tri zmenky od troch samostatných právnych subjektov namiesto doterajšej jednej zmenky jedného emitenta, ktoré opatrenie zabezpečí súlad v rozložení investičného rizika so schváleným znením Prospektu investície. Z listinných dokladov predložených žalobkyňou na CD nosiči súd prvého stupňa zistil, že sa v nich nachádza 1/ výzva NBS na predloženie dokladov, a to kópií všetkých zápisníc z rokovania členských schôdzí Družstva za rok 2007, 2008 a 2009 spolu s vydávaniami časopisu Podielnik za rovnaké obdobie, 2/ zápisnica z rokovania náhradnej členskej schôdze Družstva z 03.03.2009, ktorej predmetom bolo okrem iného i schválenie správy predstavenstva, ročnej účtovnej závierky za rok 2008, návrhu na rozdelenie zisku a výplaty podielov na zisku za rok 2008, 3/ zápisnica z rokovania náhradnej mimoriadnej členskej schôdze Družstva zo dňa 23.10.2009, na ktorej táto schválila návrh na úpravu investičnej stratégie a plán zhodnotenia a činnosti na rok 2010, 4/ správa o finančnej situácii Družstva ku dňu 31.12.2009, 5/ oznámenia o aktuálnej hodnote základných členských vkladov v príslušnom období, pričom v súvislosti s oznámením zo dňa 21.10.2009 Národná banka Slovenska listom zo dňa 27.10.2009 informovala Družstvo, že oznámenie spĺňa požiadavky podľa § 129 ods. 1 zákona č. 566/2001 Z.z., a keďže neobsahuje údaje uvedené v § 129 ods. 2 tohto zákona, nemá dôvod zakázať jeho zverejnenie, 6/ vyrozumienie KR PZ v Bratislave o odstúpení oznámenia na členov štatutárneho orgánu Družstva ohľadne podozrenia z naplnenia znakov skutkovej podstaty trestného činu sprenevery podľa § 213 ods. 1,4 písm. a) Tr. zák. a trestného činu porušovania

povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1,3, písm. b) Tr. zák. na Úrad boja proti korupcii Prezídia Policajného zboru, 7/ list z 27.07.2010, ktorým Družstvo reagovalo na vyjadrenia obchodníka s cennými papiermi ohľadne okolností výpovede zmluvy o riadení portfólia. Vo vzťahu k obchodníkovi s cennými papiermi súd prvého stupňa z listinných dokladov predložených na CD nosiči zistil, že po obdržaní vyúčtovaní k zmluve o riadení portfólia z 08.01.2010 Družstvo vo vyjadrení z 19.03.2010 upozorňovalo obchodníka s cennými papiermi na závažný nesúlads skutočnej finančnej kondície portfólia, ktoré na základe zmluvy obchodník riadil a obhospodaroval, oproti prezentovaným výsledkom podľa vyúčtovania zo dňa 08.01.2010. Listom z 12.04.2010 Družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na predloženie správy o zhodnotení finančných prostriedkov za 4. štvrtrok 2009 a za 1. štvrtrok 2010 v súlade so zmluvou najneskôr do 16.04.2010. Listom zo 16.04.2010 Družstvo oznámilo obchodníkovi s cennými papiermi predbežnú stratu v sume 24 764 991 eur spôsobenú jeho konaním, ktoré zároveň považovalo za závažné porušenie zmluvných povinností, ako aj povinností stanovených právnymi predpismi a súčasne obchodníka s cennými papiermi vyzvalo, aby v lehote do 15 dní od doručenia listu vzniknutú stratu aj nahradil. Listom z 03.05.2010 a opätovne zo 17.05.2010 Družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na odovzdanie dokumentácie súvisiacej s činnosťou podľa zmluvy o riadení portfólia a v rámci toho i všetkých listinných cenných papierov, vrátane nevyplnených zmeniek a zmeniek, ktoré sú súčasťou portfólia družstva. Listom z 18.05.2010 Družstvo vyzvalo obchodníka s cennými papiermi na vrátenie neoprávnene vyplatennej odmeny vo výške 228 954 eur a na doplatenie rozdielu zhodnotenia portfólia za IV. kvartál 2009 a I. kvartál 2010, pretože portfólio Družstva nebolo zhodnotené na zmluvne stanovenú 8%-nú úroveň a bolo vo výraznej strate. Ďalej súd prvého stupňa v rámci zisťovania skutkového stavu zistil, že Okresný súd Bratislava I uznesením z 11.04.2011 č. k. 3K 95/2010, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 05.05.2011, vyhlásil konkurz na majetok Družstva ako úpadcu a do funkcie správcu bol ustanovený Mgr. Marek Letkovský. Ten podal dňa 24.08.2011 správu o priebehu konkurzu pre účely prvej schôdze veriteľov, v ktorej okrem iného k podnikateľskej činnosti Družstva v súvislosti so zmluvou o riadení portfólia uviedol, že nič nenasvedčuje tomu, že by sa obchody uskutočnili v súlade s touto zmluvou. Dôkazy potvrdzovali, že Družstvo samo nakupovalo cenné papiere a investovalo do viacerých projektov, čím obchádzalo svojho obchodníka s cennými papiermi, ktorý potom nemôže niesť zodpovednosť, keďže on sám žiadne prostriedky neprijal a ani neuskutočňoval obchody na účet Družstva. Družstvo počas celého svojho fungovania pritom poukazovalo na to, že jeho činnosť je pod dohľadom NBS. Pokiaľ išlo o pohľadávky prihlásené do konkurzu, ich masa bola vyššia ako stanovený odhad skutočných vkladov a nachádzali sa medzi nimi aj fiktívne pohľadávky, ktoré však správca konkurznej podstaty nevedel určiť. Správca konkurznej podstaty vyjadril i pochybnosti vo vzťahu k nároku na výplatu vyrovnacích podielov, ktoré predstavenstvo Družstva vystavovalo tesne pred konkurzom. Vyjadril sa, že uplatnené nároky bude možné porovnať s evidenciou úpadcu až po podrobnom audite účtovníctva. Prípadné popretie pohľadávky neznamena automatické vyradenie z jej uspokojenia, pretože v takom prípade sú veritelia povinní preukázať, že peniaze do Družstva naozaj vložili, resp. že ich nárok vznikol iným nepochybným spôsobom. Vo vyjadrení k výzve Okresného súdu Bratislava I na predloženie správy o stave konkurzu správca konkurznej podstaty uviedol, že v záujme úpadcu je vedených približne 200 súdnych konaní, z ktorých väčšina je tvorená uplatnenými nárokmi z odporovateľných právnych úkonov vykonaných pred vyhlásením konkurzu, ktorými boli niektorí veritelia úpadcu uspokojení na úkor ostatných veriteľov. Tieto úkony zahŕňajú aj prevody finančných prostriedkov z úpadcu na niektoré spriaznené spoločnosti patriace do finančnej skupiny okolo spoločnosti CI Holding, a.s. (do ktorej patril aj úpadca), okrem iného je uplatnený aj nárok voči advokátskej kancelárii Futej & Partners s.r.o., ktorá vykonávala pre úpadcu pred vyhlásením konkurzu právne zastúpenie a ktorej bolo vyplatených cca 210.000 eur v čase, kedy už úpadcovi bezprostredne hrozil úpadok. Taktiež sú vedené súdne konania, ktorých cieľom je prinavrátenie majetku, ktorý bol odstránený zo spriaznených spoločností úpadcu, je uplatnený nárok úpadcu proti SR zastúpenej NBS, kde je vedené súdne konanie 19C/56/2011, ďalej nárok voči poisťovni, ktorá poistila manažment úpadcu a ďalších spoločností pre prípad spôsobenia škody, taktiež je uplatnený nárok voči garančnému fondu investícií. V neposlednom rade je uplatnený nárok voči predstavenstvu úpadcu na náhradu škody. Tieto súdne konania zatiaľ nie sú právoplatne skončené. Žalobkyňa uviedla, že sa stala majiteľkou členského podielu v sume 14.013,19 eur. Žalobkyňa požiadala o zrušenie členského podielu žiadosťou z 10.01.2011. Na základe uvedeného jej členstvo v družstve zaniklo v zmysle príslušných ustanovení Stanov družstva a vznikol jej nárok na vyplatenie vyrovnacieho podielu vo výške 14.013,19 eur. Družstvo žalobkyni vystavilo vlastnú zmenku č. XXXX znejúcu na sumu XX.XXX,XX X. a vlastnú zmenku č. XXXX znejúcu na sumu X.XXX X.. Tieto hodnoty predstavujú zároveň i výšku škody uplatňovanú v konaní. Žalobkyňa požiadala NBS o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody, jej nárok však nebol ani čiastočne uspokojený. Žalobkyňa ako veriteľ neprihlásila svoju pohľadávku voči Družstvu do konkurzu prebiehajúceho na

Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3K 95/2010. Z tohto skutkového stavu súd prvého stupňa vyvodil záver, že žaloba nie je dôvodná.

Podľa súdu prvého stupňa žalobkyňa v konaní nepreukázala vznik škody ani nesprávny úradný postup NBS vo vzťahu k Družstvu. S poukazom na ustálenú judikatúru Najvyššieho súdu SR a ČR (rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cz 110/84, sp. zn. 4Cdo 199/2005, rozhodnutie Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 25 Cdo 1404/2004) mal za to, že nárok na náhradu škody podľa zák. č. 58/1969 Zb., ako aj zák. č. 514/2003 Z.z., môže byť v občianskom súdnom konaní úspešne uplatnený voči štátu až vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi iným titulom, napr. titulom vydania bezdôvodného obohatenia voči tomu, kto tento prospech získal a je povinný ho vydať. Preto ak má žalobkyňa pohľadávku voči subjektu, ktorý ju získal ako prospech a má povinnosť tento prospech vydať, resp. kým nepreukázala bezúspešné domáhanie sa úhrady pohľadávky voči dlžníkovi, nie je daný základný predpoklad zodpovednosti štátu, či už podľa zákona č. 58/1969 Zb. alebo zákona č. 514/2003 Z.z., a tým ani predpoklad existencie škody.

Vzhľadom na to súd prvého stupňa uzavrel, že žalobkyňa sa ako bývalá členka Družstva, s ktorým bola v právnom vzťahu a z ktorého jej v prípade vystúpenia vzniklo právo na vyplatenie vyrovnacieho podielu, musí domáhať zaplatenia svojej pohľadávky voči Družstvu, keďže Družstvo je vo vzťahu k nej v pozícii dlžníka/povinného, resp. osoby, ktorá je povinná žalobkyni vydať získaný prospech v podobe vyrovnacieho podielu. Žalobkyňa predmetnú pohľadávku voči družstvu neuplatnila v konkurze vyhlásenom na majetok družstva. Vzhľadom na to žalobkyňa nepreukázala bezúspešnosť uplatňovania svojich práv voči Družstvu. V súčasnosti teda nie je možné ustáliť majetok úpadcu - Družstva, s ktorým bola žalobkyňa v záväzkovom vzťahu a z ktorého majetku by mohla byť uspokojená jej pohľadávka prípadne i po skončení konkurzného konania uplatňovaná i v prebiehajúcom konaní titulom náhrady škody v dôsledku nesprávneho úradného postupu. Žalobkyňa zároveň nepodala žalobu proti členom predstavenstva družstva alebo kontrolnej komisii družstva v zmysle § 251 ods. 2, § 243 a ods. 4 a § 244 ods. 8 Obch. zákonníka. Žalobkyňa teda primárne mala uplatňovať svoj nárok voči Družstvu, resp. voči členom predstavenstva a kontrolnej komisii Družstva, a až v prípade bezúspešnosti vymoženia predmetnej pohľadávky by do úvahy prichádzalo uplatňovania náhrady škody voči štátu (v prípade preukázania zodpovednosti žalovanej za škodu). Z tohto dôvodu nemohol súd v rozhodnom čase ustáliť, či a najmä v akej výške vznikla žalobkyni škoda, ktoré okolnosti sú rozhodné aj pre plynutie premlčacej doby na uplatnenie nároku na náhradu škody voči štátu. Rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29Cdo 4968/2009 nemožno podľa súdu prvého stupňa v prejednávanej veci použiť.

Žalobkyňa podľa súdu prvého stupňa nepreukázala ani nesprávny úradný postup žalovanej. Tento mal podľa nej spočívať v 1/ oneskorení zistení neaktuálnosti údajov zahrnutých do Prospektu investície, a tým neplatnosti Prospektu investície a následnom oneskorení zakázania činnosti Družstva, 2/ prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteníach v Prerokovaní nedostatkov podľa zápisu z 24.08.2007 a v 3/ prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zistení závažných pochybení obchodníka pri činnosti voči Družstvu. V tomto smere súd prvého stupňa poukázal na to, že dohľad NBS nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt bol regulovaný zákonom č. 566/2001 Z.z. v obmedzenom, resp. vymedzenom rozsahu spočívajúcom v kontrole povinností uložených vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt zákonom (zverejnenie schváleného Prospektu investície pred začatím verejnej ponuky, plnenie informačných povinností, predloženie na posúdenie oznámenia o verejnej ponuke majetkových hodnôt, dodržiavanie ust. § 126 ods. 5 zák. č. 566/2001 Z.z.). K takým povinnostiam patrila od 01.01.2009 i povinnosť aktualizácie Prospektu investície podľa § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. a od 01.06.2010 povinnosť dodržiavania Prospektu investície podľa § 129 ods. 3 zákona č. 566/2001 Z.z. V prípade nastania novej významnej skutočnosti, vecnej chyby alebo nepresnosti týkajúcej sa údajov zahrnutých do Prospektu investície, ktorá by mohla ovplyvniť správne hodnotenie majetkových hodnôt, malo Družstvo tieto uviesť v dodatku Prospektu investície. Povinnosť aktualizácie Prospektu investície sa vzťahovala primárne na Družstvo, ktoré malo v takom prípade vypracovať dodatok Prospektu investície a predložiť ho na schválenie NBS. Ak štatutárny orgán Družstva nesplnil povinnosť a o nových významných skutočnostiach nepredložil dodatok k Prospektu investície, NBS mohla tieto skutočnosti zistiť až s určitým časovým odstupom, najmä pri plnení zákonom uloženej periodickej informačnej povinnosti Družstva. Nemožno opomenúť, že štatutárny orgán Družstva počas celej doby verejnej ponuky zodpovedal za pravdivosť a úplnosť údajov v Prospekte investície (§ 128 ods. 1 písm. h) zákona č. 566/2001 Z.z.), pričom schválenie Prospektu investície nemalo za následok aj schválenie Zmluvy o riadení portfólia, ktorá bola zaradená do zoznamu zmlúv zabezpečujúcich odbyt výrobkov vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt alebo realizáciu poskytovaných služieb, ktoré poskytuje (§ 128 ods. 1 písm. a/ bod 10 zákona č. 566/2001 Z.z.); NBS totiž nemala právomoc vykonávať dohľad nad

celkovou činnosťou Družstva. Družstvo až do 15.04.2010, kedy požiadalo o preskúmanie postupu obchodníka s cennými papiermi, nesignalizovalo Národnej banke Slovenska zhoršenie jeho finančnej situácie, príp. nedostatky v činnosti obchodníka s cennými papiermi. Pri výkone dohľadu na mieste samom v dňoch 20.04. do 06.05.2010 NBS zistila zmeny v údajoch v Prospekte investície, ktoré by mohli ovplyvniť hodnotenie majetkových hodnôt, s následkom neaktuálnosti Prospektu investície, nie však jeho neplatnosti, pretože zo žiadnych ustanovení zák. č. 566/2001 Z.z. nevyplýva neplatnosť Prospektu investície pre neaktuálnosť jeho údajov (tá sa vzťahuje len na Prospekt cenných papierov podľa § 123 zákona č. 566/2001 Z.z). Národná banka Slovenska vyzvala Družstvo na predloženie žiadosti o schválenie dodatku Prospektu investície. Ako vyplýva z rozhodnutia NBS 26.08.2010 č. OPK-5664/1-5/2010, Družstvo predmetnú žiadosť Národnej banke Slovenska síce predložilo, táto však neobsahovala všetky náležitosti podľa zák. č. 747/2004 Z.z., pričom rovnaké nedostatky mal aj dodatok Prospektu investície v zmysle zák. č. 566/2001 Z.z., a tieto neboli i napriek viacnásobnému predĺženiu lehoty na doplnenie žiadosti a dodatku odstránené a konanie bolo zastavené. Medzičasom NBS iniciovala konanie o uložení sankcie podľa § 144 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z. za porušenie ustanovení § 129 ods. 3 citovaného zákona, ktoré ukončila vydaním rozhodnutia z 30.05.2011 č. ODT-10890-4/2010, ktorým zakázala Družstvu predaj majetkových hodnôt. Je teda zrejmé, že NBS konala v rámci svojich oprávnení stanovených zákonom, preto v tomto smere nedošlo z jej strany k nesprávnemu úradnému postupu. Pokiaľ ide o nesprávny úradný postup spočívajúci v prijatí nedostatočných opatrení na nápravu protiprávneho stavu po zisteniach v Prerokovaní nedostatkov podľa zápisu z 24.08.2007, súd prvého stupňa poukázal na to, že predmetom konania je nesprávny úradný postup žalovanej, a nie obchodníka s cennými papiermi; preto v priamej príčinnej súvislosti s ním mohla vzniknúť škoda len Družstvu a nie žalobkyňi. Žalobkyňa nebola v žiadnom záväzkovom ani inom vzťahu s obchodníkom s cennými papiermi. Účastníkom takého vzťahu vzniknutého na základe zmluvy o riadení portfólia bolo len Družstvo a z tohto právneho vzťahu vyplývali práva a povinnosti len jeho účastníkom. Dohľad Národnej banky Slovenska bol limitovaný zákonom č. 566/2001 Z.z. a vzhľadom na to sa informácie a podklady, ktoré mala NBS zisťovať v rámci predmetu dohľadu podľa § 135 ods. 2 a § 137 ods. 2 zák. č. 747/2004 Z.z. vzťahovali výlučne ku konkrétnemu druhu dohliadaného subjektu, v danom prípade Družstvu ako vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt so zohľadnením jemu zákonom vymedzených povinností. Zákon Družstvu neukladal povinnosti v oblasti obmedzenia a rozloženia rizika, prípadne krytia rizika. Národná banka Slovenska na základe údajov o štruktúre majetku Družstva k 31.12.2005 a k 31.12.2006 síce zistila nedostatky v oblasti dodržiavania Prospektu investície, avšak podľa právnej úpravy platnej v danom období roka 2007 nemohla uložiť Družstvu sankciu, pretože povinnosť dodržiavať Prospekt investície sa v tom čase na vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt nevzťahovala. Národná banka Slovenska ako štátny orgán, ktorého činnosť je všeobecne regulovaná článkom 2 ods. 2 Ústavy SR, nemohla konať nad rámec, rozsah a spôsob stanovený zákonom a preto zistené nedostatky a nezrovnalosti v činnosti Družstva prerokovala na stretnutí s členmi štatutárneho orgánu Družstva dňa 24.08.2007 a súčasne dala odporúčania na nápravu tohto stavu. Národná banka Slovenska v danom období (po 24.08.2007) nemohla pristúpiť k uloženiu peňažnej sankcie, pozastaviť alebo zakázať predaj majetkových hodnôt za nedodržiavanie Prospektu investície podľa § 144 ods. 4 zákona č. 566/2001 Z.z., ktoré oprávnenia použila pri zistení neaktuálnosti Prospektu investície po 01.06.2010. Z listinných dôkazov, najmä jednotlivých rozhodnutí NBS o uložení pokút vo výške 500.000,-Sk, resp. vo výške 300.000,-Sk (rozhodnutie z 08.01.2008 č. OPK 9750/3/2007, resp. rozhodnutie z 20.08.2008 č. OPK-9750-5/2007) je zrejmé, že Národná banka Slovenska sledovala aj činnosť obchodníka s cennými papiermi, pričom nebolo jej povinnosťou informovať Družstvo o výsledných zisteniach. Zák. č. 747/2004 Z.z. o dohľade totiž v § 2 ods. 2 ustanovuje, že dohľad nad dohliadanými subjektmi je neverejný a konanie pred NBS vo veciach dohľadu rovnako neverejný. Preto je účastníkom konania v konaní o uložení pokuty alebo inej sankcie alebo opatrenia na nápravu len dohliadaný subjekt alebo iná osoba, ktorej sa má pokuta, prípadne sankcia uložiť. Navyiac, vzhľadom na záväzkový vzťah medzi obchodníkom s cennými papiermi a Družstvom založený Zmluvou o riadení portfólia, bolo primárne povinnosťou Družstva, ktoré malo všetky dostupné informácie o činnosti obchodníka, aby zabezpečilo priamu kontrolu plnenia jeho povinností a dohľad nad jeho činnosťou voči Družstvu. V tomto smere potom nemožno zanedbať ani povinnosti samotnej žalobkyne, ktorá sa ako člen Družstva mala aktívne a včas zaujímať o svoje práva a ich výkon voči Družstvu a jeho orgánom v zmysle zásady "práva patria bdelym" a zamedziť tak znehodnoteniu, príp. nevykonalosti svojich majetkových a iných práv súvisiacich s Družstvom. Návrh na začatie prejudiciálneho konania pred súdnym dvorom Európskej únie súd prvého stupňa zamietol s odôvodnením, že nie je povinný predložiť prejudiciálnu otázku formulovanú žalobkyňou súdnemu dvoru, pretože sa nejedná o súd rozhodujúci v poslednom stupni, proti rozhodnutiu ktorého

nie je prípustný opravný prostriedok a nejde tu ani o posúdenie platnosti ustanovenia práva únie, ale výlučne o otázku výkladu práva Európskej únie, respektíve jeho porušenia. V danom prípade tak nebolo potrebné skúmať naplnenie niektorej z výnimiek zbavujúcich súdny orgán povinnosti položiť prejudiciálnu otázku. Súdny dvor nerozhoduje o sporných skutkových otázkach konania pred národným súdom, ani o výklade alebo aplikácii vnútroštátneho práva. Súd prvého stupňa po posúdení návrhu žalobkyne na predloženie ňou navrhovaných prejudiciálnych otázok dospel k záveru, že tento nie je dôvodný, pretože odpoveď na uvedené otázky nemá bezprostredný súvis s prebiehajúcim konaním v tom zmysle, že by ho determinovala po právnej stránke. Súd prvého stupňa sa nestotožnil s názorom žalobkyne, že inštitút verejnej ponuky majetkových hodnôt je zjavne totožný s inštitútom verejnej ponuky cenných papierov vzhľadom na to, že tieto inštitúty sú upravené rôznymi predpismi Európskej únie a sú upravené a zadefinované v rôznych zákonných ustanoveniach právneho poriadku SR, a to v §1 26 a v § 120 zák. č. 566/2001 Z.z.. Verejná ponuka majetkových hodnôt bola zavedená do právneho poriadku SR preto, aby upravila podmienky činnosti už existujúcich podnikateľských subjektov, na ktoré sa verejná ponuka cenných papierov nevzťahovala a ani nevzťahuje z dôvodu ich rozdielneho zadefinovania, ktoré zohľadňuje i rozdielne investičné stratégie a metódy podnikania pri verejnej ponuke majetkových hodnôt v porovnaní s podnikaním pri verejnej ponuke cenných papierov na základe zverejneného prospektu cenných papierov. O trovách konania súd prvého stupňa rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

Proti tomuto rozhodnutiu podala odvolanie žalobkyňa a napadla ním výrok, ktorým bola žaloba zamietnutá. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti zmenil tak, že žalobe vyhovie, alebo aby ho v tejto časti zrušil a vec v tomto rozsahu vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Žalobkyňa namietala, že súd prvého stupňa nezohľadnil, že žalovaná nepostupovala v súlade s princípom právneho štátu, ktorého súčasťou je aj princíp právnej istoty; základným atribútom je istota subjektov práva, že sa voči nemu bude zachovávať právo, a teda orgány verejnej moci budú vo vzťahu k nim postupovať v súlade s ústavou a platnými právnymi predpismi, t. j. že ich postup bude zo strany subjektov práva predvídateľný. Poukázala na to, že sa spoliehala, že nedôjde ku škode na jej úkor, pretože vychádzala z garancie žalovanej ako orgánu dohľadu. Nemohla predpokladať, že dohľad napr. nad prospektom investície je podľa žalovanej len formálny resp. že takýto je jeho obsah podľa výkladu žalovanej, pretože zákon o dohľade takýmto spôsobom obsah dohľadu nad prospektom investícií nedefinoval. Postup žalovanej bol svojvoľný, resp. arbitrárny v neprospech každého, ktorý sa na žalovanú z hľadiska stability a ochranu investície spoľahol. Argument žalovanej, že vykonávala dohľad nad činnosťou družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt podľa § 135 ods. 1 zák. č. 566/2001 Z.z., ale nevykonávala dohľad nad celkovou činnosťou družstva, je irelevantný, ak žalobkyňa nemohla o takto zúženom dohľade orgánu dohľadu vedieť. Nie je podľa žalobkyne správny záver súdu prvého stupňa o tom, že neexistuje príčinná súvislosť medzi škodou vzniknutou žalobkyňou a porušením zákonných povinností žalovanou spočívajúcim v nesprávnom výkone dohľadu, ktorým bol porušený zákon č. 566/2001 Z.z.. Ku škode žalobkyne došlo v rámci porušenia zákonnej povinnosti žalovanej vykonávať zákonom stanovené povinnosti dohľadu a nie v dôsledku toho, že žalobkyňa nebola „bdelá“. Súd prvého stupňa svojím výkladom umožňuje, aby došlo aj v budúcnosti k porušeniu zákona na úkor občanov, ktorý ako vhodné a zákonom chránené zhodnotenie ich finančných prostriedkov zvolia ich investovania v rámci subjektov dohliadaných žalovanou. Takýmto rozhodnutím sa kladie znamienko rovná sa medzi investovaním do nebankových subjektov a investovaním prostredníctvom subjektov dohliadaných žalovanou. Povinnosťou NBS podľa § 137 ods. 2 zákona o cenných papieroch je a bolo zisťovanie a vyhodnocovanie informácií a podkladov o skutočnostiach, ktoré sa týkajú dohliadaných subjektov aj ich činnosti, pričom podľa § 135 ods. 1 zákona, ktorý platí v tomto znení už od 01.05.2007, Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt, ako aj obchodník, patrili a patria k povinne dohliadaným subjektom zo strany NBS. Podľa § 135 ods. 2 zákona o cenných papieroch mala žalovaná zisťovať - čo v prípade družstva ani obchodníka s cennými papiermi neurobila - všetky informácie a podklady o dodržiavaní resp. nedodržiavaní povolenia na činnosť vydaných NBS Družstvu a obchodníkovi, čo v prípade Družstva bol prospekt investícií vydaný ešte vtedajším úradom pre finančný trh a následne pravidelne dodatkový zo strany NBS. Povinný zákonný dohľad zo strany NBS bol dokonca koncipovaný tak široko, že NBS má zisťovať informácie a podklady aj o iných rizikách, ako tých vyplývajúcich z povolenia na činnosť vrátane rizík, ktorým sú resp. mohli byť vystavené dohliadané subjekty a v rámci nich aj družstvo činnosťou obchodníka a vrátane rizík, ktoré mohli viesť k ohrozeniu záujmov dokonca klientov dohliadaných subjektov. V skutkovo a právne totožnom konaní vedenom pod sp. zn. 7C/206/2011 bolo preukázané, že NBS už v roku 2007 pri kontrole družstva zistila, že družstvo má z hľadiska rizikovosti portfólia nedostatočne rozložené portfólio, ktoré bolo tvorené zmenkou jediného emitenta a to spoločnosti CI HOLDING a.s., ktorý v tom čase akcionársky vlastnil obchodníka.

Inými slovami, družstvo malo všetky peňažné prostriedky získané od žalobcov investované v subjekte personálne a majetkovo prepojenom s obchodníkom a družstvom. V konaní sp. zn. 7C/206/2011 sa ďalej zistilo, že NBS sa po tomto zistení o rizikovosti portfólia družstva uspokojila s takou nápravou stavu, že toto portfólio bolo následne po tomto vytknutí zo strany NBS rozložené namiesto jednej do troch zmeniek, a to zmeniek vystavených spoločnosťou CI HOLDING a.s., CI REALITY s.r.o. a GLOBAL production, s.r.o., pričom posledné dve spoločnosti boli opäť 100 % dcérskymi spoločnosťami CI HOLDING a.s. a vo všetkých troch spoločnostiach bol navyše či už členom predstavenstva alebo konateľom Ing. Libor Červenka, vtedajší predseda predstavenstva obchodníka. To znamená, že NBS aj naďalej akceptovala stav, že celé portfólio družstva je rozložené a investované do prepojených subjektov s CI HOLDING a.s. a obchodníkom. Následne v roku 2008 NBS vydala právoplatné sankčné rozhodnutie voči obchodníkovi, v ktorom konštatovala, že obchodník porušil zákon o cenných papieroch vo viacerých podstatných ohľadoch. Ani po vydaní tohto rozhodnutia NBS, okrem udelenej bezvýznamnej pokuty vo výške 10 000 eur, rovnako ani po zisteniach vo vzťahu k samotnému družstvu z roku 2007, nevyužila svoje kompetencie v zmysle zákona o cenných papieroch a neprijala žiadne následné kontrolné opatrenia ako napr. predbežný alebo celkový zákaz činnosti obchodníkovi alebo Družstvu, resp. zrušenie povolenia na činnosť obchodníkovi alebo udelenie peňažnej sankcie priamo členom predstavenstva Družstva alebo obchodníka. Týmto podcenením situácie žalovaná umožnila ďalšiu činnosť Družstva aj obchodníka, čo vyústilo v roku 2010 do nedostupnosti žalobkyňou vložených prostriedkov do Družstva. NBS následne svojim postupom potvrdila tieto tvrdenia žalobkyne o tom, že družstvo ako aj obchodník dlhodobo porušovali zákon o cenných papieroch, keď NBS dňa 04.03.2011 obchodníkovi odňala licenciu na činnosť a Družstvu zakázala činnosť až v roku 2011. Tolerovala tak porušovanie právnych predpisov minimálne od roku 2008 do roku 2011. V ďalšom žalobkyňa poukazovala na to, že NBS rozhodnutím z 30.05.2011 zakázala družstvu predaj majetkových hodnôt z dôvodu neaktuálnosti prospektu investícií. Z výpočtu nedostatkov vytykaných NBS v prospekte investícií je nepochybné, že Prospekt bol neaktuálny v základných, a z pohľadu investorov rozhodujúcich skutočnostiach. NBS účelovo ustálila trvanie neaktuálnosti prospektu až od mája 2010. Z vykonaných dôkazov však vyplýva, že údaje zahrnuté do prospektu boli v skutočnosti neaktuálne dlhodobo pred májom 2010, a to spätne k 31.12.2006, kedy došlo v sídle NBS dňa 27.08.2007 k stretnutiu s poverenými členmi predstavenstva družstva za účelom prerokovania nezrovnalostí a problémov (údaje o subjektoch, ktoré ovládajú družstvo boli neaktuálne minimálne od 01.10.2009, údaje o subjektoch, s ktorými je družstvo majetkovo prepojené boli neaktuálne minimálne od 01.10.2009 a údaje o majetkových aktívach, ktoré sa majú nadobudnúť z peňažných prostriedkov nadobudnutých na základe verejnej ponuky majetkových hodnôt a základné strategické zámery podnikateľskej činnosti družstva boli neaktuálne už k 31.12.2006). Z uvedeného potom vyplynulo, že Družstvo svojim konaním porušovalo ust. § 129 ods. 3 v spojení s ust. § 128 ods. 1 písm. b), c) a h) a ust. § 125c ods. 1 v spojení s ust. § 127 ods. 4 zákona o cenných papieroch od roku 31.12.2006, avšak NBS voči Družstvu úradne zasiahla až v máji 2011, kedy mu vydaním rozhodnutia o zákaze činnosti konečne zakázala činnosť.

Ohľadom predčasnosti žaloby žalobkyňa uviedla, že žiadna platná právna norma neumožňuje vysloviť záver o predčasnosti podania žaloby, a to ani vtedy, ak žalobca doposiaľ nemal možnosť vymôcť plnenie od subjektu, ktorý jediný je podľa názoru žalovanej, ako aj prvostupňového súdu povinný mu dané plnenie vrátiť. Takýto záver nie je v súlade s platnou legislatívou SR. Zákon č. 514/2003 Z.z. neustanovuje, nevyžaduje a dokonca ani nepripúšťa žiadne predchádzajúce vysporiadanie súkromnoprávných vzťahov, ale naopak, pripúšťa regresnú náhradu. Ak škoda predstavuje majetkovú ujmu v podobe skrátenia majetkového stavu poškodeného, nedá sa vznik škody bez ďalšieho spojiť s formálnym ukončením konkurzného konania. Ak by prebiehajúce konkurzné konanie vylučovalo podanie občianskoprávnej žaloby o náhradu škody, potom by zákon o konkurze a reštrukturalizácii fakticky suspendoval Občiansky zákonník, zákon o zodpovednosti za škodu a to až do doby právoplatného skončenia konkurzného konania. Žalobkyňa napokon v odvolaní namietla, že zo zápisníc o pojednávaní pred prvostupňovým súdom vyplýva, že listinné dôkazy vyžiadané prvostupňovým súdom, resp. predložené účastníkmi konania neboli riadne vykonané spôsobom ustanoveným v § 129 ods. 1 O.s.p.. V tejto súvislosti žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo 11/2010 z 31. januára 2012.

Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti ako vecne správny potvrdil.

Odvolací súd, ktorý bol viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, prejednal odvolanie bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že v konaní nebol preukázaný nesprávny úradný postup zo strany Národnej banky Slovenska pri vykonávaní dohľadu nad činnosťou Družstva. V tomto ohľade odvolací súd poukazuje na podrobné odôvodnenie napadnutého rozsudku. Nie je sporné, že NBS bola povinná vykonávať dohľad nad činnosťou Družstva ako vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt, v konaní však bol sporný rozsah tohto dohľadu. Treba vziať do úvahy, že až od účinnosti novelizovaného ust. § 129 ods. 3 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zákona č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 129/2010 Z.z.), teda až od 01.06.2010, boli povinnosti vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt rozšírené tak, že Družstvo ako vyhlasovateľ verejnej ponuky majetkových hodnôt malo zákonom uloženú povinnosť dodržiavať schválený prospekt investície. Teda až od 01.06.2010 mohla NBS dohliadať, či Družstvo dodržiava schválený prospekt investície. Tiež povinnosť aktualizovať prospekt investície v zmysle § 125c ods. 1 v spojení s § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. bola vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt stanovená až od 01.01.2009 na základe novelizovaného ust. § 127 ods. 4 zák. č. 566/2001 Z.z. (novela zák. č. 566/2001 Z.z. vykonaná zákonom č. 558/2008 Z.z.). Počas celej doby od vyhlásenia verejnej ponuky majetkových hodnôt zodpovedal investorom za pravdivosť a úplnosť údajov v prospekte investície štatutárny zástupca vyhlasovateľa verejnej ponuky majetkových hodnôt (§ 128 ods. 1 písm. h/ zák. č. 566/2001 Z.z.) pokiaľ ide o rizikovosť portfólia, zák. č. 566/2001 Z.z. neukladal vyhlasovateľovi verejnej ponuky majetkových hodnôt a teda ani Družstvu, žiadne povinnosti v oblasti rozloženia rizík, na rozdiel od iných dohliadaných subjektov (napr. správcovske spoločnosti pre kolektívne investovanie). Preto tieto neexistujúce povinnosti Družstva nemohla NBS kontrolovať. NBS nevykonávala dohľad nad finančnými ukazovateľmi Družstva ako sa mylne domnieva žalobkyňa. NBS mohla podľa platnej právnej úpravy kontrolovať len to, či Družstvo plní informačné povinnosti v zmysle ust. §§ 126 až 130 zák. č. 566/2001 Z.z. V tejto súvislosti treba poukázať na to, že žalobkyňa si musela byť vedomá toho, že s jej investíciou je spojené riziko a že doterajší alebo propagovaný výnos nie je zárukou budúcich výnosov (ust. § 129 ods. 1 písm. b/ zák. č. 566/2001 Z.z. v znení platnom do 21.07.2013; § 126 až 130 boli zo zákona č. 566/2001 Z.z. vypustené novelou vykonanou zákonom č. 206/2013 Z.z. účinným dňa 22.07.2013). Ak si toho žalobkyňa vedomá nebola, nemožno to pričítať na ťarchu Národnej banky Slovenska v zmysle zásady, podľa ktorej neznalosť zákona neospravedlňuje. To isté platí aj pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne, že o rozsahu dohľadu NBS nad činnosťou Družstva nemala vedomosť.

Z uvedeného je zrejmé, že v konaní nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom štátu v zmysle § 9 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorým je nesprávny úradný postup štátu zastúpeného Národnou bankou Slovenska.

Žalobkyňa v odvolaní poukazovala na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 29 Cdo 4968/2009. K tomu odvolací súd uvádza, že žalobkyňa tento rozsudok interpretovala nesprávne a zavádzajúco. Predovšetkým tento rozsudok sa týka náhrady škody, ktorú veriteľom spôsobili osoby povinné podať návrh na vyhlásenie konkurzu tým, že so splnením tejto povinnosti boli v omeškaní. Okrem toho, Najvyšší súd ČR v odôvodnení uvedeného rozsudku poukázal na rozhodnutie R 48/2011 týkajúce sa náhrady škody spôsobenej výkonom verejnej moci, podľa ktorého v prípade prebiehajúceho konkurzu na majetok dlžníka sa posúdenie nedobytnosti pohľadávky poškodeného ako predpokladu vzniku zodpovednosti štátu sa odvíja odo dňa, keď poškodený obdržal plnenie na základe právoplatného rozvrhového uznesenia (čo nie je prípad žalobkyne, keďže si pohľadávku v konkurze neuplatnila). Uvedený rozsudok sp. zn. 29Cdo 4968/2009 nepolemizuje so závermi rozhodnutia R 48/2011, ale súčasne berie do úvahy rozhodnutie R 33/2008, podľa ktorého otázka nemožnosti uspokojenia pohľadávky veriteľa môže byť zodpovedaná aj skôr než pri rozvrhu (ku ktorému ani nemusí prísť). V tejto súvislosti Najvyšší súd ČR uviedol, že miera možného uspokojenia veriteľov dlžníka môže byť objasnená už pri vydaní čiastočného rozvrhu, prípadne pri právoplatnom schválení konečnej správy, ak z nej bude zrejmé, že dosiahnutý výťažok speňaženia konkurznej podstaty nebude stačiť ani na plné uspokojenie pohľadávok za podstatou a pracovných nárokov, takže nezaistení veriteľa druhej triedy neobdržia pri rozvrhu nič. Inými slovami, z uvedeného rozsudku Najvyššieho súdu ČR nevyplýva záver, že žalobu o náhradu škody proti štátu možno podať v ktoromkoľvek štádiu konkurzného konania. Z tohto rozsudku Najvyššieho súdu ČR teda vyplýva, že 1/ predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu je nedobytnosť pohľadávky poškodeného v tom zmysle, že je zrejmé, že poškodený neobdrží v konkurznom konaní žiadnu sumu, 2/ to, v akej výške vznikla veriteľovi škoda, možno zistiť už skôr, než pri rozvrhu a to napr. pri vydaní čiastočného rozvrhu, alebo pri právoplatnom schválení konečnej správy.

K odvolacej námietke žalobkyne týkajúcej sa procesného pochybenia súdu prvého stupňa, ktorý podľa žalobkyne na pojednávaní nevykonával dokazovanie listinnými dôkazmi predpísaným spôsobom, odvolací súd uvádza, že na pojednávaní pred súdom prvého stupňa dňa 06.03.2014 prítomné právne zástupkyne účastníkov konania zhodne vyhlásili, že sú oboznámené so všetkými listinnými dôkazmi nachádzajúcimi

sa v spise (viď str. 7 zápisnice o pojednávání zo 06.03.2014 na č. I. 146). Za tohto stavu by bolo neprípustným formalizmom, ak by bol napadnutý rozsudok zrušený iba kvôli tomu, že súd prvého stupňa v zápisnici o pojednávání neuviedol, ktoré konkrétne listinné dôkazy prečítal, resp. oboznámil ich obsah. Navyiac, väčšinu listinných dôkazov založila do spisu samotná žalobkyňa, ktorej tak ich obsah musel byť dobre známy.

Z uvedeného vyplýva, že rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti, ktorou bola zamietnutá žaloba o náhradu škody, vecne správny a preto ho odvolací súd v tejto časti potvrdil podľa § 219 ods. 1 O.s.p..

Výrok, ktorým súd prvého stupňa zamietol návrh žalobkyne na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom Európskej únie, nebol napadnutý odvolaním a nadobudol právoplatnosť.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a ich náhradu úspešnej žalovanej nepriznal, pretože jej v odvolacom konaní žiadne trovy nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.